

La Defensa dels Drets Culturals: els ODS i l'Agenda 21 de la Cultura

Publicat per [Interacció](#) [1] el 28/10/2020 - 08:00 | Última modificació: 16/04/2026 - 12:01

Sabem en què consisteixen exactament els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i l'Agenda 21 de la Cultura? Quin és el seu abast? Per poder-ne saber més sobre com treballar els ODS en l'àmbit de la cultura i com aplicar-los als nostres municipis, us oferim **un breu resum de dues interessants jornades de formació sobre drets culturals i sostenibilitat que va oferir el CERC**.

Les dues sessions van tenir per objectius, **establir una definició de drets culturals en l'actual context, incidir en la necessitat dels drets culturals i definir en què consisteixen els ODS en cultura i com aplicar-los als municipis**.

Durant la formació vam poder conèixer **els disset objectius que componen l'estratègia global de l'Agenda 2030, cap d'ells és específic de l'àmbit cultural**, és per això que sempre es tenia present el rerefons de l'Agenda 21 de la cultura i el seu lligam amb els ODS que es vinculen a la cultura. L'Agenda 21 de la Cultura, es va obrir camí ja el 2004 amb aquest document fundacional sobre polítiques culturals i desenvolupament sostenible: ["La cultura es el cuarto pilar del desarrollo sostenible"](#) [2].

Un dels temes amb major presència durant les sessions, precisament va ser el debat sobre fins a quin punt la Cultura es troba insertada en els diversos ODS, un tema sobre el qual vam escriure a Interacció a ["La presència de la cultura a l'Agenda 2030"](#) [3] a partir la campanya [#culture2030goal](#) [4].

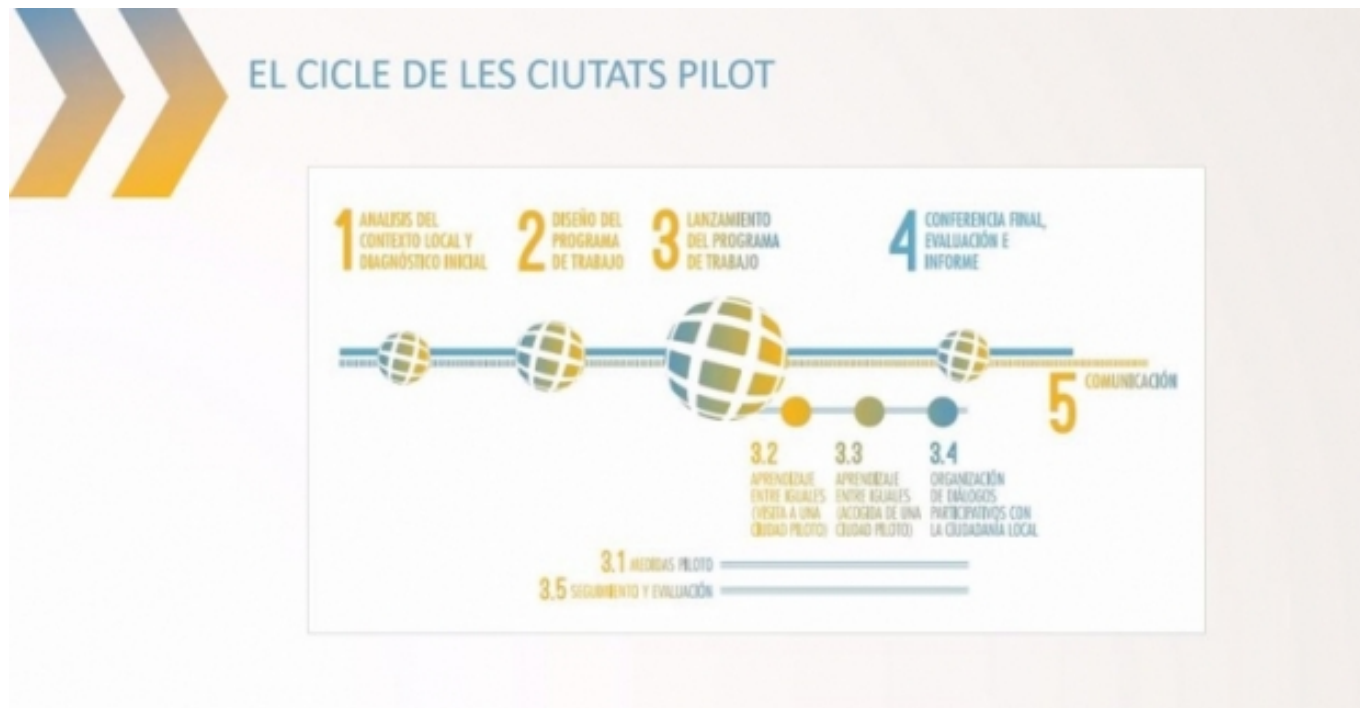
La sessions de formació, guiades per en Jordi Pascual i la Marta Llobet de la comissió de cultura del CGLU (Ciutats i Governos Locals Units) van posar especial interès en els documents elaborats per l'Agenda 21 de la Cultura com ara, aquesta guia per a l'acció local dels municipis: ["La cultura en los objetivos de desarrollo sostenible. Guía práctica para la acción local"](#) [5], i que **anima a les ciutats i els governs locals a implicar i promoure l'empoderament dels ciutadans, els actors i les xarxes vinculats amb la cultura en els processos locals de forma transversal**. La cultura forma part de les ODS: "Nosaltres som ODS", va dir Jordi Pascual.

Pascual, coordinador de la comissió de cultura del CGLU, creu en **la capacitat que té la cultura per incloure i mobilitzar altres actors sobre quin és el futur de les nostres societats**. Segons ell, **parlar de cultura, d'inclusió, de drets, etc. força als altres agents a tenir-ho en compte en les seves accions**. D'aquesta manera, i gràcies a la guia pràctica ["Cultura 21: Accions"](#) [6], amb 9 compromisos per a la implementació de l'Agenda 21 de la cultura, s'hauria d'assolir el reconeixement, per fer de la sostenibilitat la base de les polítiques culturals dels governs locals i així fer factibles els drets culturals.

Encara que no hagin sigut contemplats com a un objectiu en la forma en què s'han formulat els ODS, **els aspectes culturals poden esdevenir recursos per assolir gran part dels objectius especificats en l'Agenda 2030**, per exemple, mitjançant la mobilització dels coneixements tradicionals al voltant dels recursos naturals i la integració del patrimoni cultural i les indústries creatives en les estratègies de desenvolupament econòmic: **els coneixements i els recursos culturals poden actuar com a facilitadors del desenvolupament sostenible**. De fet, **les pràctiques culturals transmeten formes d'expressió, creativitat i construcció de la identitat que es relacionen amb el nucli de la dignitat humana i, com a tals, encarnen el desenvolupament sostenible centrat en les persones**.

Ara bé, tenim exemples d'aquestes accions que puguin emmirallar-nos i prendre referències tangibles de l'aplicació d'aquests ODS en cultura? Sí, hi ha les ["Ciutats Pilot"](#) [7] de l'Agenda 21 de la Cultura, com ara Cuenca o Terrassa (que es troba a punt d'acabar el procés). A grans trets Terrassa presenta exemples com la marca ["Terrassa City of films"](#) [8], pel desenvolupament empresarial i econòmic de les indústries audiovisuals però també una vessant educativa a través de les biblioteques. A banda de Terrassa, també trobem el cas més recent de Sant Cugat del Vallès, del qual trobareu aquest article publicat a Interacció, ["L'Agenda 21 de la cultura com eina"](#)

[per reforçar les polítiques culturals locals](#) [9]", si voleu saber-ne més sobre com inicia el procés.

El debat sobre els drets culturals, diu Pascual, cada vegada és més estès i afirma que cal tenir present que aquests són universals i indivisibles a més de ser interdependents i estar interrelacionats. En aquest sentit, trobem **dos documents bàsics entorn els drets culturals**: D'una banda, **la Declaració Universal dels Drets Humans** i de l'altra, a l'**article 15 del Pacte Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals (PIDESC) 1966**.

A partir de les preguntes que van llençar els assistents a la formació al final de la sessió a través de videoconferència, van sorgir qüestions interessants, com **quin és el grau de compliment de les accions i compromisos amb les ciutats en que treballa el CGLU**. Des d'una visió global, segons la comissió del cultural del GCGLU, **el debat mundial ha virat cap a les propostes fetes d'anar més enllà de cultura i economia, basant-se en els drets, la perspectiva de gènere, etc.** A més que les ciutats a partir de les accions proposades creen un pla de treball adaptat a les pròpies febleses o forteses. Ara mateix, informa Marta Llobet, ens trobem en la dècada d'acció, del 2020 al 2030, per assolir els objectius dels ODS durant aquests propers 10 anys. És per això que **el CGLU està llença un nou programa que connecta els ODS amb la cultura a partir set conceptes, anomenat; "Las siete claves** [10]". Serveix per localitzar els ODS a través de la cultura partint de set reptes de futur, que s'adapten a cada municipi.

Sobre la qüestió de la situació actual d'aquestes accions **davant la pandèmia per la COVID-19**, Jordi Pascual respon que **es fa evident el lligam entre la participació cultural en relació amb la salut, hi ha una correlació entre pràctiques culturals actives i millores en salut**. El document; "[Cultura, ciudades y la pandemia de COVID-19](#) [11]", podria exemplificar aquests lligams que es fan més palesos actualment. Reforçant tot el que té a veure amb les cures, reforçant el paper del sector públic, i totes les vinculacions amb la resta d'ODS, podem millorar aquesta situació, exposa Jordi Pascual. Una situació, diu, que afecta de manera brutal el sector cultural **a mig termini ha de portar a una millor localització, al respecte pel patrimoni, ha de fer millors les polítiques públiques**. Caldrà però, **reforçar la capacitat d'actuar del sector cultural en altres àmbits de l'administració local**.

Categories: Crònica

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: polítiques culturals
Etiquetes: desenvolupament territorial
Etiquetes: pensament cultural

- [12]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2020/drets-culturals-ods>

Enllaços:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>
- [2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/zz_cultura4pilards_esp.pdf
- [3] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/presencia-cultura-agenda-2030>
- [4] <http://culture2030goal.net/>
- [5] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/culturaods_web_es.pdf
- [6] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/cidoc_c21_015.pdf
- [7] <http://www.agenda21culture.net/es/nuestras-ciudades/ciudades-piloto>
- [8] <https://www.terrassacityoffilm.com/>
- [9] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/lagenda-21-cultura-eina>
- [10] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/es_7_claves_introduction.pdf
- [11] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/report_8_-_culture_cities_and_the_covid19_pandemic_-_es.pdf
- [12] <https://interaccio.diba.cat/node/8361>